

Basismodul 3

Kommunikation og samarbejde

– på internettet

Indledning	3
I undervisningen.....	4
Web 2.0.....	7
Chat – skriftlig tale på nettet	11
SMS og MMS på mobiltelefonen.....	14
Eksempler på blogs og wikis	15
Nye krav til elevkompetencer.....	17
Øvelserne til basis 3.....	18
Læsning til basis 3	18

Indledning

E-mail blev udviklet i 1972 som et hjælpemiddel for de temmelig få mennesker, der på det tidspunkt arbejdede med udviklingen af det, som senere skulle blive til internettet. E-mail blev således brugt til koordinering af udviklernes aktiviteter og var altså blot et praktisk bi-produkt af et arbejde, som på det tidspunkt blev anset for langt vigtigere, nemlig udviklingen af internettet.

I løbet af det næste tiår voksede biproduktet til at være den mest brugte programtype på nettet overhovedet. Dermed var grundlaget for de mange fællesskaber, også kaldet "communities", som i dag findes på nettet, skabt. Den nye samarbejdsform åbnede nye muligheder og får stadig større samfundsmæssig betydning.

De senere år har bragt endnu flere måder at kommunikere på. Chat er helt almindeligt, både med tekst, lyd og video. Mange har også deres egen blog, og det sidste nye er brugen af webcasts til de små musikafspillere. Desuden er brugen af mobiltelefoner vokset med brugen af SMS'er og MMS'er.

I dag er e-mail således den foretrukne kommunikationsform for masser af mennesker, når der skal samarbejdes på tværs af firmaer, organisationer og landegrænser.

Reklamemanden e-mailer sit udkast til kunden og trykkeriet, konsulenten sender sin elektroniske rapport til projektgruppen, sekretæren mailer referatet til bestyrelsesmedlemmerne, og hver dag er der tusindvis, der e-mailer bestillinger til verdens største boghandel, der ligger på internettet.

Nye former for kommunikation og samarbejde

I undervisningen

E-mail er blevet et kommunikations- og samarbejdsværktøj af stor samfundsmæssig betydning, og som derfor må indgå i undervisningen. Men brugen af e.mail og andre kommunikationsformer via nettet tilfører også andre dimensioner:

- mulighed for en øget kontaktflade
- mulighed for at møde ligesindede
- mulighed for at finde nye samarbejdspartnere
- mulighed for at fungere i andre former for samarbejdsrelationer, end inden for institutionen.

For også at kunne bruge nettets samarbejdsmuligheder i undervisningen er det vigtigt, at eleverne kan se en mening med aktiviteten. Hvis nettet har en direkte værdi for eleverne, er motivationen straks til stede, fx når de skriver med kammerater fra en helt anden skole. Erfaringen siger, at eleverne i sådanne situationer gør mere ud af produktet, end hvis de skriver til deres egen lærer eller deres egen klasse.

Et af de emner, som prioriteres højt i Globaliseringsrådets rapport¹, og som nævnes som lovforslag er, at internationalt samarbejde skal prioriteres i grundskolen, og at alle elever skal deltage i mindst et internationalt projekt. I den sammenhæng er elektronisk kommunikation og digitale samarbejdsmuligheder centrale.

Med e-mail, valgte samarbejdspartnere og et godt og engagerende emne har eleverne netop for alvor mulighed for at komme i situationer, hvor der ikke blot skrives for lærerens skyld. Der bliver for alvor tale om ægte kommunikation. Eleverne kan bruge kommunikationen til at indgå i gruppesarbejder på tværs af skoler i Danmark eller i hele verden.

Kommunikation i undervisningen

Samarbejde – ny motivation i undervisningen

Internationalisering

Ægte kommunikation

¹ "Danmark i den globale økonomi", www.globalisering.dk

Udgangspunktet kunne fx være en landsdækkende undersøgelse af miljøfaktorer, hvor eleverne på samme tid måler nedbørens surhed forskellige steder i landet og derefter udveksler data via e-mail. Den indledende planlægning og diskussion af metoder, datakvalitet og efterbehandling kan også ske direkte via netkommunikation mellem de pågældende elever.

I fremmedsprogsundervisningen er der oplagte muligheder for at udnytte internet, e-mail, fællesskaber, chat og flere af Web 2.0 tjenesterne.

Dog kan det være vanskeligt at gå ind i en elektronisk konference med det ene formål at lære at skrive korrekt engelsk eller tysk. De fleste brugere af fællesskaber er der for emnets skyld og ikke for hverken selv at lære sprog eller lære andre det. Det er derfor nødvendigt med klare aftaler med andre deltagere om oprettelse af private diskussionsområder, lukkede chat osv.

Eksempler fra undervisningen

Eksempel fra grundskolen

Tværfagligt, grundskolens mellemtrin

Ingen hunde inde i huset

En klasse arbejder tværfagligt med Grønland. Blandt mange andre aktiviteter kommunikerer eleverne med Lars, der er lærer på Grønland. Han sender via e-mail jævnligt en lille dagbogsrapport om livet på Grønland til eleverne.

Den 12. december skriver Lars i sin mail til eleverne:

"(...) Jeg skal snart i seng. Jeg mangler kun at fodre mine hunde. De skal fodres hver anden dag, hvilket desværre er i dag. Og til hende, der spurgte, om det ikke var svært med så mange hunde i huset, kan jeg fortælle, at hundene ALDRIG er inde i huset. De er slædehunde og skal behandles som sådan. Som jeg har fortalt tidligere, er der lidt ulv i hundene, og de er derfor vilde. Men det skal jeg nok fortælle mere om i en senere mail (...)"

Når klassen modtager en mail fra Lars, drøfter den indholdet og stiller måske uddybende spørgsmål. E-mailen bliver lagt ud på klassens webside om Grønland, hvor forældre og andre kan følge med i arbejdet i klassen.

Som erstatning for den nonverbale kommunikation er der udviklet en række smileys eller emoticons, som er tegnkombinationer eller små ikoner, der illustrerer forskellige sindstilstande og holdninger:

:-) glad

;-) polisk

:-(sur

: -o overrasket.

Nogle af ikonerne er endda animerede og kan kombineres i en tekstchat, så den for uindviede kan være svær at læse. I forbindelse med øvelserne vil der være mulighed for at komme lidt mere ind på området.

Smileys og emoticons

Samtidig er der opstået en lang række forkortelser, som anvendes hyppigt såvel i e-mail som i chat; fx LOL – laughing out loud, se www.emu.dk/sem/webetik/chat-sms/smschatordbog.html.

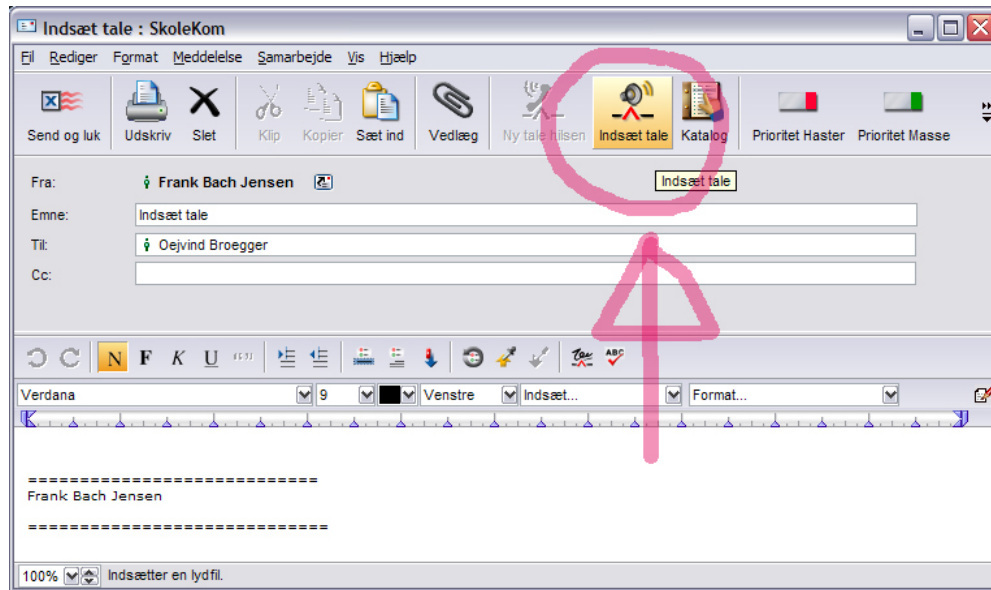
Den svage læser kan med e-mail kommunikere på lige fod med andre ved at anvende billeder og indtalte beskeder.

Almindeligvis kommunikerer vi med tekst i e-mail; men det er vigtigt som lærer også at overveje mulighederne for ikke-tekstlig kommunikation med eleven eller mellem eleverne. Samtidig kan det ofte give en dybere forståelse hos modtageren, hvis et billede og en indtalt besked understøtter en kort tekst.

Måske kan teksten helt udelades?

I SkoleKom har brugerne mulighed for at indtale og sende en lydbesked i stedet for eller sammen med en traditionel tekstbesked. Du skal blot sørge for at få ikonen der indsætter tale i dine meddelelser frem så du kan klikke for båndoptagerfunktionen. Knappen finder du i menuen Vis|værktøjslinier|tilpas værktøjslinier.

Hvem siger en e-mail skal indeholde tekst?

Web 2.0

Ud over at være et modeord dækker udtrykket over et fænomen, der beskriver en trend om, at al software og alle tjenester skal være webbaserede og indholdet leveres af brugerne i fællesskab. Desuden er tjenesterne oftest gratis. Det giver mulighed for en masse videndeling, men giver samtidig overvejelser omkring kvaliteten af den information, der nu en gang bliver delt.

Nogle websteder er samlingssted for mennesker, der har fælles interesse eller formål. Et sådant sted kaldes ofte et community – det engelske ord for fællesskab eller samfund.

En del af Web 2.0 tjenesterne har muligheden for fællesskaber indbygget. Fælles for dem alle er, at du skal registrere dig, før du kan komme i gang, men efter dette er der ofte mange muligheder for brug af billeder, tekst, video og i det hele taget styre fællesskabet selv.

Du kan læse mere om de forskellige tjenester på kursuswebben. De er kun kort remsat op i det følgende, men der er flere beskrevet i et bilag til dette modul.

De sociale netværk har længe været meget populære. Saml de venner du har på nettet, del billeder med dem, vis dem hvor du har rejst, send dem små beskeder, eller lav gruppe fællesskaber hvor du kan diskutere med dem, der har samme interesser som dig.

Et eksempel på dette er facebook.

Denne type tjeneste er der mange, der bruger. Lav et arkiv med billeder og videofilm ud fra temaer eller udstil dig selv og dine digitale fotos på nettet, beskriv dem og få andre til at kommentere dem.

Et eksempel på dette er flickr.

Fællesskaber på nettet

Vennetjenester – sociale netværk

Billed- og videodeling

Det er smart at kunne have sine links, og det er endnu smartere at kunne dele dem med andre med de samme interesser. For at det skal være muligt at dele dem med andre skal links'ene tagges, hvilket vil sige, at der skal skrives stikord til dem, men det er ikke væsentligt forskelligt fra det man altid har gjort i forbindelse med andre databaser. For at andre (med samme interesse) skal kunne finde dig, skal du også oprettes med en profil hvor du beskriver hvad det er du interesserer dig for. Et eksempel er del.icio.us

En blog er i sin grundudgave en dagbog, hvor du, lineært i modsætning til Wikien, skriver noter, dagbog eller hvad som helst du har interesse i. Bloggen er som fænomen blevet ret kendt og alle medievante personer, ud over alle os andre, skal have sådan en. Der er i de senere udgaver også mulighed for at lægge billede, lyd og video ind og mulighed for, at andre (hvis du giver dem lov) kan kommentere på indlæggene.

Et eksempel på dette er Blogger.

Mange kender allerede WikiPedia, det store on-line leksikon drevet af brugere fra mange lande og på mange sprog.

Men hvorfor ikke lave din egen? En række tjenester gør det muligt at oprette sine egne projektwikier (se linksamling til dette modul), hvor du gratis kan oprette hjemmeside hierarkier, lukke brugere ind og administrere disse og i det hele taget bygge en lang række sider op, som kan indgå sammen med de andre elementer i din tilrettelæggelse af undervisningen.

Et eksempel på dette er wikispaces.

Linkdeling - sociale bogmærker

Blogs

Wikis

it-medier guest · Join · Help · Sign In · wikispaces

home Protected page discussion history notify me

Actions

- Join this Space
- Recent Changes
- Manage Space

Search

Navigation

- Forsiden
- Engelsk
- Matematik
- Naturfag
- Samfundsfag
- Eks. på medier
- Begrebet IT og medier
- Læringsdimensioner
- IT-baseret undervisning
- Didaktik
- Kreditering
- Web 2.0 i undervisningen

Velkommen til Wiki'en om IT & Medier

Denne wiki er lavet for belyse de muligheder og begrænsninger der er ved brugen af IT og medier i udvalgte fag i den danske folkeskole. Formålet er at give et nuanceret billede af fordele, ulemper, potentialer og barrierer i 4 udvalgte fag: [engelsk](#), [matematik](#), [naturfag](#) og [samfundsfag](#). Dernæst at bringe tanker, ideer og synspunkter frem i lyset i forhold til [IT-baseret undervisning](#). I den forbindelse beskæftiger vi os med [hvad begrebet "It og medier" dækker over](#), samt giver [eksempler på de forskellige medier](#). Ankermand på denne wiki er [Jacob Kjær Hansen](#) og [Steen Juhl Møller](#).

Formel baggrund

Anvendelsen og Integrationen af IT i undervisningen er et krav i bekendtgørelsen i alle folkeskolens fag (og har været det i 15 år), med forskellige formuleringer i de forskellige fag - det enkelte fags fagdidaktik, elevernes baggrund og andre rammefaktorer definerer spillereglerne for udbyttet af [IT og medier](#) i undervisningen. Som eksempel på dette henviser vi til Vejle Kommunes ideer, der findes i de elektroniske hæfter omkring evalueringsopgaver, klik for at se eksemplet for [natur og teknik](#).

Mange af [ITMF](#)-projekterne er nu [blevet evalueret](#). Brugen af IT og medier i fagene er også evalueret gennem forskellige [projekter](#) i ITMF-regi. Erfaringerne er generelt

*Her har to lærere sammen lavet en Wiki om it og medier
(it-medier.wikispaces.com)*

En del browsere af seneste generation har nu integreret Web 2.0 tjenester, således at du fx kan se billeder fra flickr i en menubar, mens du kan følge dine venners færden på facebook i en anden samtidig med, at du læser de seneste nyheder.

Sociale browsere

SkoleKom

I Pædagogisk IT-kørekort kan du arbejde med det netbaserede fællesskab SkoleKom, der bygger på konferencesystemet FirstClass, og som drives af UNI•C for Undervisningsministeriet.

Ud over deltagelse i elektroniske konferencer tilbyder SkoleKom mailboks, kalender, chatfunktion og fremstilling af websider. Alle skoler med tjenesteabonnement har adgang til at benytte SkoleKom og de tilhørende webservices.

Internettet åbner helt nye muligheder for, at computerspillere kan spille sammen. I de såkaldte onlinespil eller netspil kan spillere fra hele kloden være deltagere i det samme spil på samme tid, uanset hvor de fysisk opholder sig, når blot de har forbindelse til nettet. I disse netværksspil styrer den enkelte deltager sin egen figur rundt i spillets virtuelle verden, hvor spilleren møder de andres figurer. Også i onlinespil er kommunikation mellem spillerne en vigtig del. Via chat eller via samtale over mikrofon og høretelefoner holder spillerne kontakt med hinanden, mens de er i gang med spillet. Du har sikkert set børn og unge bruge MS Messenger,

Kommunikation og spil på nettet

Skype eller Ventrilo, når de spiller sammen på nettet.
Eller du har måske selv prøvet at bruge dem?

Eksempel på elektronisk samarbejde

Engelsk, grundskolens overbygning

Beder de virkelig borbøn?

Tre piger sidder fordybet foran computerskærmen og læser et brev fra en gruppe drenge på en skole i Texas.

Klassen arbejder i engelsk og samfundsfag med emner, der optager dem: Religion, sex, rusmidler, indvandrere, sport osv.

De tre piger har valgt at undersøge, hvordan andre unge forholder sig til det at tro på en gud. Deres lærer har formidlet en kontakt til gruppen i Texas, og der er aftalt tre "runder" med brevvekslinger.

Hver runde består af en række spørgsmål, som grupperne stiller hinanden ud fra det aftalte hovedtema, fx: "What influence does religion have on your everyday life?".

Når brevet med svarene er modtaget, giver det anledning til en række yderligere spørgsmål, og lidt afhængigt af emne og indhold er der en livlig brevveksling de næste dage.

De to gruppers lærere har koordineret emnerne, som eleverne diskuterer. Det forberedende arbejde før et elektronisk samarbejdsprojekt omfatter bl.a. aftaler om, hvor tit der skal skrives, oversigt over ferier og fridage, hvordan der skal arbejdes med de breve, der modtages osv.

Forarbejdet skal være med til at sikre, at alle parter, elever og lærere, har de samme forventninger og føler samme ansvarlighed over for projekterne.

– *Guud – de be'r borbøn, før de spiser!*

– *Hvad er det?*

– *Det må vi spørge om – har du noteret?*

– *Hvad får de at spise?*

Ud over teksten i brevet og de spørgsmål, der skal formuleres i svaret, kommer pigerne til at tænke over, hvordan deres egne traditioner og vaner er her i Danmark.

Snakken om brevet tager på et tidspunkt en lidt anden drejning:

– *Jeg tror ham Jim, han ser godt ud!*

Chat – skriftlig tale på nettet

I en chat udveksler man fundamentalt set helt korte skrevne meddelelser eller replikker med andre, der også er online. Kommunikationen er derfor synkron – man får svaret umiddelbart – og derfor er chat også ofte brugt til at træffe beslutninger. E-mail, som er en asynkron kommunikationsform, er i sammenligning en langsommere form, der ikke egner sig til hurtige afgørelser.

Når der tales om chat, er det vigtigt at skelne mellem offentlige chatrum og lukkede chatrum.

Offentlige chatrum er websteder, hvor alle i princippet har adgang, og hvor man ikke nødvendigvis kan regne med, at chatdeltagere er dem, de udgiver sig for at være.

Modsat offentlige chatrum findes chatfaciliteter i forbindelse med skolers læringsplatforme eller på SkoleKom, hvor brugere optræder under deres eget navn og derfor kan identificeres.

I undervisningsmæssig sammenhæng kan det give anledning til at bruge skriftsproget aktivt, selv om det sprog, der anvendes på chatkanalerne, måske ikke kan karakteriseres som korrekt dansk. Under alle omstændigheder kan eleverne opnå rutine og få større lyst til at kommunikere skriftligt ad denne vej. Og dermed kan man få et udgangspunkt for også at arbejde med den mere formelle side af den skriftlige kommunikation.

Endelig opøver eleverne, når de chatter, rutine i at bruge tastaturet.

En person, der chatter på et offentligt chatsted, optræder som oftest under et andet navn end sit eget. På den måde bliver det mange gange til en leg, hvor deltagerne afprøver forskellige identiteter og roller. Bag et flirtende par på 17 og 16 år gemmer der sig måske to 12-årige drenge?

Desværre misbruger nogle voksne også chat til at etablere kontakt til børn og unge med den hensigt at udnytte dem. I pressen har man således kunnet læse om pædofile, der på den måde har skabt forbindelse til deres ofre. Dermed skabes der desværre en negativ holdning til det at bruge computeren til at kommunikere med.

Misbruget gør det vigtigt at lære at omgås de nye medier, herunder chat, på en hensigtsmæssig måde. Ud over at drøfte muligheder og ulemper ud fra egne erfaringer med medierne bør man arbejde med nogle grundlæggende retningslinjer for brugen. Fx diskussionen om aldrig i en chat at opgive telefonnummer eller adresse. Se også EMU om webetik, www.emu.dk/webetik.

Offentlig vs. lukket chat

Motivation til skriftlig kommunikation

Rollespil – og nødvendige forholdsregler

Profiler, der er logget ind på en chatkanal. Anonymiseret af redaktionen.

Chat opfattes i mange undervisningssammenhænge som et forstyrrende element i lighed med mobiltelefonen. På mange skoler blokeres adgangen til div. chat- og instant messenger-funktioner, da man mener, at chat forstyrrer undervisningen.

Chat har en række pædagogiske fordele, som man bør indtænke, før man helt afviser anvendelsen på skolen. Det er imidlertid vigtigt at aftale nogle klare regler for anvendelsen.

Chat kan som SMS motivere børn og unge med læseskrivevanskeligheder til at få taget hul på den skriftlige kommunikation.

Chat kan motivere børn og unge til at træne skriftlighed i forbindelse med fremmedsprog, og chat kan benyttes i mange forskellige planlægningsammenhænge i projektarbejder og virtuelle arbejdsformer. Som en ekstra gevinst giver den skriftlige elektroniske kommunikation mulighed for at dokumentere såvel argumentationen som beslutningen.

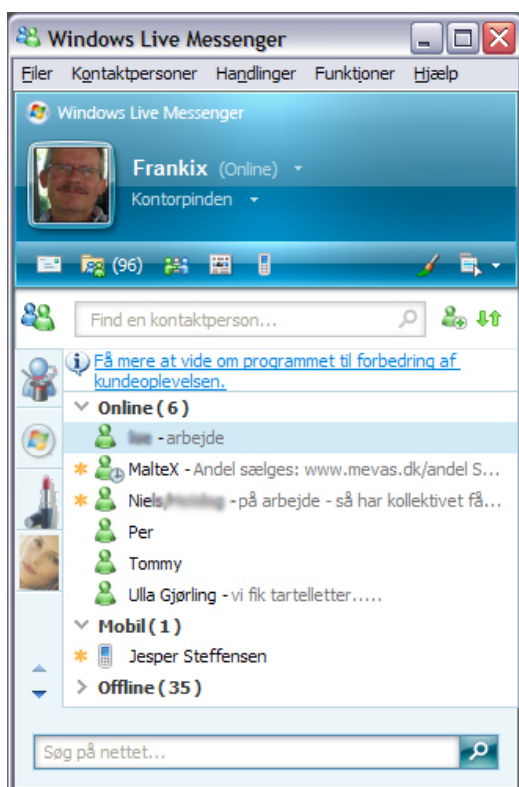
I chatklienterne er det ofte nemmere at have styr på, hvem man chatter med, end på websider med tilsvarende funktioner.

Normalt er det kun dem, man selv vælger at se på listen over brugere, man kan kontakte. Selvfølgelig skal man vide, hvem man lukker ind, og hvem man giver lov; men da det ofte foregår ved oplysning af e-mail-

Chat forstyrrer – så hvorfor?

Hvem er hvem?

adresse el.lign., er det som regel nemt at skille fårene fra bukkene.

Chatklienten MSN Messenger. De grønne ikoner er kontaktpersoner, der er online. Fanerne til venstre henviser til ekstratjenester som fx dating og køb af musik

I dag smelter mange teknologier sammen, og det er nu sådan, at man kan være konstant online med sin mobiltelefon. Til flere af disse telefoner findes også chatklienter, så man kan kontakte personer, selv når de er "on the road". Mobilnettet er oven i købet ved at være så hurtigt, at det er muligt at sende video og lyd ad den vej til en fornuftig pris. De nyeste dimser bliver her kaldt "Smartphones" og er en sammensmeltning af PDA'en og telefonen. Læs mere her <http://www.forbrug.dk/raad/rbtelefoni/hvad-kan-en-smartphone/>

Online med mobiltelefon

Eksempel om emnet demokrati

Samfundsfag og tværfaglige forløb, grundskolens overbygning

Netdemokrati – et ITMF-projekt

I projektet skulle eleverne udrustes med kompetencer til at benytte internettet i en demokratisk sammenhæng.

I dag benytter partier, interesseorganisationer, offentlige institutioner, privatpersoner og andre i højere og højere grad internettet. For at kunne deltage i demokratiet bør man kunne indsamle viden samt have forståelse for og evne til at kunne udtrykke sig i en demokratisk dialog.

Eleverne skulle derfor lære om it og demokrati som en væsentlig del af demokratiundervisningen i 8.- 9. klasse.

Via internettet havde eleverne mulighed for både at opleve og deltage i demokratiet, samtidig med at de lærte om det.

I forløbet blev såvel e-mail som chat og debatfora anvendt.

Se www.itmf.dk/itmf412/

SMS og MMS på mobiltelefonen

Børn og unge skaber og vedligeholder til daglig også deres personlige netværk med andre medier end computeren. Mobiltelefonen er særlig populær hos mange teenagere, og den bliver brugt til at kommunikere både mundtligt og skriftligt. På en dag kan antallet af SMS'er, Short Message Service, let komme op på mellem 20 og 30. Da telefoner med indbygget kamera også er ved at være hvermandseje, er der mange, der sender lyd og billeder via MMS'er, Multimedia Message Service.

I undervisningen bliver mobiltelefonen ofte betragtet som et uvedkommende og forstyrrende element. Men SMS-kommunikation – og chat – er for mange elever en direkte motivation til at læse og skrive godt. Det er oplagt at udnytte denne interesse til at få læse- og skrivetrætte elever til at udvikle deres kompetencer.

Desuden kan de seneste mobiler alt muligt andet end at være telefon, fx kamera, diktafon, gps-modtager etc., som alt kan være meget nyttigt i en undervisningssituation.

SMS-/MMS-kommunikation

Mobilen med i skole?

Mobiltelefonen ind i undervisningen

Specialskole, alderstrin 13 – 16 år

De lærer at læse og skrive

På en skole for skoletrætte elever i alderen 13-16 år opdager lærerne, at de unge mennesker går og trykker og taster på deres mobiltelefoner. Det ser ikke ud, som om de taler i dem. Næh, de sender SMS-beskeder ud i verden.

Men hov, de kan – og vil – jo ikke læse og slet ikke skrive! Enhver, der har prøvet at skrive en SMS, ved, at det ikke er helt let. Men den teknik behersker de unge tilsyneladende.

Nogle lærere ville forbyde den slags forstyrrende adfærd. Men ikke her. Tværtimod lærer lærerne sig også at bruge SMS. Hver elev får en sponsoreret mobiltelefon, som bliver brugt på skolen, i praktikken, hjemme og ude, dag og nat – til læring og kommunikation.

De lærer at arbejde – uafhængigt af tid og sted – og i løbet af et halvt år, bliver de ganske habile læsere og skrivere, ikke kun på mobilen, men også på andre medier.

Kilde: "Banebryder II – Nye måder, nye midler", Undervisningsministeriet, 2001

Eksempler på blogs og wikis

Anvendelse af blogs og wikis er eksploderet inden for det seneste år; men blogs har de fleste steder endnu ikke fundet vej ind i undervisningsverdenen.

En blog er en forkortelse for weblog, altså en logbog på webben. En blog er som oftest individuel og dermed en en-til-mange-kommunikation, hvor afsenderen lægger generelle betragtninger, overvejelser af faglig karakter, små hverdagshistorier eller længere faglige indlæg.

Eksempler på blogs:

- <http://www.frankieroberto.com/weblog/>
Frankie Robertos blog, som handler om alt fra hans arbejde til personlige interesser.
- <http://www.steverubel.com/>
Steve Rubels blog handler om teknologi og dennes indflydelse på markedsføring. Læg desuden mærke til de andre tjenester han regerer på, FaceBook, Flickr etc.
- <http://maltesen.wordpress.com/>
Jørgen Hans Maltesen aka Maltesen.
- <http://weblog.emu.dk/roller/enis/>
En blog, hvor forskellige emner inden for it i undervisningen bringes frem

Blogs er som nævnt ovenfor en særlig webudgave af en logbog og har som sådan adskillige anvendelser i undervisningen såvel i projekter og gruppearbejder som i individuelle forløb til præsentation og dokumentation af processer.

Samtidig kan blogs benyttes i specialundervisningen som en mulighed for de elever, som ikke gerne kommunikerer mundtligt.

Blogs

Blogs i undervisningen

Se også:

- EMU om blogs,
<http://www.emu.dk/tema/web2/weblog/>
- Abalone Glahn: "Weblogs – velkommen til blogosfæren", Designværkstedet, 2005,
design.emu.dk/artik/05/48-weblog.html

En wiki er et websted med et indhold, hvori alle med en browser umiddelbart kan tilføje sider og redigere eksisterende sider. I en wiki kan brugere lave hyperlink, oprette nye sider og lave links mellem eksisterende sider.

Wikis

Wikipedia:For børn og unge

Fra Wikipedia, den frie encyklopædi

Den suverænt mest berømte wiki lige nu er Wikipedia, et flersproget, verdensomspændende, gratis leksikon, som er skrevet af ulønnede frivillige. Alle kan oprette nye emneord i Wikipedia og redigere i eksisterende.

Se wikipedia.dk + udgaven for børn og unge, da.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:For_b%C3%B8rn_og_unge.

Ideen med wikier er bl.a. at fremme den demokratiske brug af internettet ved at skabe mulighed for, at ikke-tekniskkyndige kan oprette websider.

En sammenlignende analyse mellem det berømte professionelle leksikon Encyclopedia Britannica og Wikipedia viste, at der kun var marginalt flere fejl i Wikipedia, som skrives af uprofessionelle frivillige end i Encyclopedia Britannica, som skrives af professionelle.

Se også:

- www.memorywiki.org
Beskriv og del minder og erindringer på Memory Wiki
- www.wikiquote.org
Berømte citater på WikiQuote

- www.wikisource.org
Et bibliotek med webindhold, som er rettighedsfrit og derfor kan anvendes frit i undervisningen
- www.wikispecies.org
Et katalog over alt levende.

I projektforløb kan wikien finde flere anvendelser som kilde, men også som et værktøj:

- Brainstormingaktiviteter i forbindelse med fastlæggelse af rammen for forløbet
- Løbende dokumentation af processer i forløbet
- Slutproduktion i præsentationsfasen.

Webcast – også kaldet podcast og zencast – giver mulighed for at abonnere på en række ressourcer og få disse downloadet til sin pc/iPod eller PDA. De mest kendte webcasts er radio- og tv-programmer, som man kan hente ned til sin PDA og se/høre, når det passer en. Kalenderbeskeder eller små stykker software kan også videreformidles som webcast.

RSS står for Rich Site Summary – og bruges oftest som betegnelse for metoden, hvor et websted skubber information (oftest nyheder) ud til abonnenter, der har tilkendegivet, at de ønsker at modtage nyheder fra det pågældende websted.

Eksempler på RSS:

- Man ser ofte på div. websteder en lille ramme med en vejrudsigt. Denne vejrudsigt kan være en RSS, som hentes automatisk fra Danmarks Meteorologiske Institut til det pågældende websted
- Andre muligheder er at abonnere på korte nyheder fra en avis eller tv-station. Disse kan ofte indsættes på andre websteder eller formidles til din computers brugergrænseflade, eller du kan læse dem direkte i en RSS-læser.

Hvis du vil vide mere om webcast og RSS er der en del information på Wikipedia :-)

Nye krav til elevkompetencer

Lærere og elever bør i fællesskab finde retningslinjer for, hvornår og hvordan de nye medier skal anvendes.

At give adgang til div. chatklienter osv. kan ses som et led i en proces om at give eleven mulighed for at udvikle ansvarlighed og kritisk sans over for det, der sendes og modtages på nettet.

Samtidig er chat et redskab, som eleverne allerede bruger, og det bør derfor drages i nytte som ressource i undervisningen.

De nye kommunikationsmedier udøver en stor tiltrækning på de unge og bliver en stadig vigtigere del af den daglige kommunikation mellem mennesker. Derfor ville det være forkert blot at forkaste dem som hørende til

Wikis i undervisningen

Webcast og RSS

Ansvarlighed

Nye medie- og samarbejdskompetencer

verden uden for undervisningen.

Tværtimod bør undersøge og afprøve de nye kommunikationsmedier med henblik på at afdække de pædagogiske muligheder, de måtte rumme.

Det er faktisk ikke nødvendigt med ret meget kompetenceudvikling for at kunne betjene en mobiltelefon eller en chatside på internettet.

Samarbejde og kommunikation er nøgleord i fremtidens samfund, og her kan undervisningen yde et bidrag ved at udvikle de generelle samarbejdskompetencer, der er forudsætningen for, at den enkelte kan udnytte de mange nye kommunikationsmedier fuldt ud. I denne kompetenceudvikling bør undervisningen prøve at inddrage de medier, der har de unges interesse.

Øvelserne til basis 3

Du kan arbejde med mail, chat og konferencebrug hvor du prøver at skrive og modtage post via internettet, og du lærer, hvordan du opretter åbne og lukkede konferencer til dine elever og kolleger. Find passende vejledninger i IT-værktøjskassen.

Du kan komme i gang med en række Web 2.0 tjenester ved at læse artiklen herom – se link på kursuswebben.

Læsning til basis 3

- Lars Birch Andreasen: "Mellem mundtligt og skriftligt"
Artiklen forklarer den særlige skriftlige genre, som benyttes i elektronisk kommunikation, og som Lars Birch Andreasen argumenter ligger midt mellem en traditionel skriftlig og en traditionel mundtlig stil.
- Karsten Gynther: "Børns mediebrug og mediekulturer i Netværkssamfundet – en inspiration for Folkeskolen?"
Artiklen beskriver børns brug af digitale medier. Børns mediekulturer rummer en række læringspotentialer, der er karakteristisk for netværkssamfundet. Kan børns mediekulturer inspirere skolen til at udvikle nye undervisnings- og arbejdsformer?
- Ole Iversen: "Tag mobilen med i undervisningen"
Artiklen beskriver et undervisningsforløb, hvor elever benytter mobilteknologi i et avisprojekt.

Om elever med særlige behov

- Pia Guttorm, Ole Hansen et al.: "Informations- og kommunikationsteknologi og særlige behov i undervisningen", KVIS Maxibog, kapitel 8–10
Hvordan informations- og kommunikationsteknologien vil påvirke og ændre vores opfattelse af særlige behov i undervisningen.

Se link til læsning på kursuswebben.